

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LXII.

ZATERDAG den 3den JANUARI 1874.

No. 1.

CUBA.

Het eiland Cuba, de perel der Antillen, was, sedert zyne verovering door de Spanjaards, tot aan het jaar 1837 niet eene eigenlyk gezegde kolonie, maar een onderdeel van het koninkryk Spanje en werd bestuurd naar dezelfde wetten, als in het moederland golden.— Slechts waren er voor Indianen en negers afzonderlyke wetten. Zelfs in de tyden van 1808 tot 1814 vond men het niet noodig, Cuba anders dan als eene Spaansche provincie te beschouwen en de vryzinnige Grondwet van 1812 werd ook op Cuba afgekondigd. Eerst de omwenteling van "la Granja" 1836, bracht in dezen toestand verandering. In 1837 werden de afgevaardigden van Cuba niet meer toegelaten tot de Cortes en werd in de Grondwet bepaald, dat "voor de overzeesche gewesten byzondere wetten zouden worden samengesteld." Behalve andere oorzaken werkte tot deze verandering vooral mede de slaverny.

Reeds in 1810 werd uit Cuba een verzoekschrift aan de Cortes gezonden, waarin werd aangedrongen op afschaffing der slaverny, "daar koloniën zeer goed bestaan konden zonder slaven en men na de afschaffing het onderscheid slechts zoude waarnemen door toewijding van de inkomsten en de algemeene ontwikkeling." Juist om dien tyd echter was, door de vryheid van handel, ook de handel in slaven buitengewoon uitgebreid geworden en die daarby belang hadden zorgden wel, dat zulke verzoekschriften geen gehoor vonden.— In 1815 werd Spanje, door de Weener-verdragen, genoodzaakt den slavenhandel te verbieden en in 1817 nam het zelfs van Engeland eene schadeloosstelling aan van 400,000 p. st., tegen de verplichting, om een eind te maken aan den smokkelhandel in slaven. Aan deze verdragen echter werd geenszins met de noodige kracht de hand gehouden.

De belangen der slavenhandelaars waren daarmede in stryd en hunne belangen strookten met de vermeende belangen van het Spaansche gezag. Reeds toen toch vreesde men het streven naar onafhankelykheid, dat een groot gedeelte der Cubaansche bevolking bezield en men wist die niet beter in toom te houden, dan door de slaverny te handhaven, waardoor onder de bevolking altyd de vrees bleef voor een slavenopstand. Daarby kwam nog, dat het wanbeheer der Spaansche regering gaandeweg de meeste Amerikaansche koloniën had doen te loor gaan. Natuurlyk was men te verblind om de ware redenen van die opstanden te doorzien en alles werd geschreeven op rekening van te groote vryheid aan de koloniën verleend. Overeenkomstig die opvatting meende men nu met Cuba voorzigtiger te moeten handelen. Vandaar dan ook, dat (in 1837) niet slechts afzonderlyke wetten voor Cuba werden beloofd, maar de Regeering steeds vergat, die belofte na te komen. Immers te gelyk met de bepaling, waarin deze belofte was vervat, waren de vroegere wetten opgeheven en men vond het nu vry wat gemakkelijker, om de kolonie te besturen eenvoudig door koninklyke besluiten. Deze toestand duurde tot 1866, toen eindelijk de Regeering van koningin Isabella er toe kwam, eene commissie te benoemen, die zou hebben te onderzoeken, welke hervormingen in Cuba moesten worden ingevoerd.

Dat zelfs deze stap tot verzoening eigenlyk maar voor de leus werd genomen bleek reeds dadelyk uit de samenstelling der commissie. Voor de helft werden de leden der commissie benoemd door de Regeering, die daartoe tegenstanders van alle hervorming koos. Voor de andere helft zouden afgevaardigden uit Cuba worden gezonden, maar de Regeering richtte de verkiezingen zóó in, dat ook op Cuba zoo veel mogelyk tegenstanders der hervorming gekozen konden worden.

Het zal hier noodig zyn de aandacht te vestigen op de gesteldheid der Cubaansche bevolking zelve, ook om den lezer op zyne hoede te

brengen tegen het misverstand, dat het vraagstuk van afschaffing der slaverny de hoofdzaak was.

Op Cuba was dit evenmin hoofdzaak als in den oorlog tusschen de Noordelyke en Zuidelyke Staten der Unie. En toch was, evenals daar, de slaverny zelve, hoofd-oorzaak der beweging en moet opheffing der slaverny er het noodzakelyk gevolg van zyn. Wel was er in 1865 op Cuba eene vereeniging gesticht van tegenstanders der slaverny, welke vereeniging door de Regeering werd verboden. Maar ook toen was de beweging tot opheffing der slaverny nog ver van algemeen en was het niet uit beginsel, maar om byredenen, dat men er toe kwam. Wat men in 1866 van de Regeering eischte, was meer van staatkundigen aard. Het betrof het recht der eilanders, om zich zelf te besturen; vryheid van drukpers; het recht om openbare ambten te bekleeden, enz. enz.

Dit alles wordt duidelyker, wanneer men het volgende in het oog houdt.

Volgens de telling van 1867 heeft Cuba eene bevolking van 760,612 blanken, 283,343 vrye kleurlingen (waaronder 50,000 Chincezen) en 370,553 slaven (1).

Van deze 700,000 blanken nu zyn eigenlyk slechts 200,000 werkelyk blanken, of volbloed Spanjaards. De overigen zyn Creolen en nu heeft men het verschynsel, dat in al dergelyke omstandigheden overal wordt waargenomen: de volbloed Spanjaards en zy die dit beweren te zyn, achten zich voortreffelyker dan de Creolen en doen al het mogelyke, om ze ten onder te houden. Vandaar dan ook, dat juist onder deze 500,000 Creolen de voorstanders worden gevonden van vryzinnige instellingen en onder hen het streven geboren werd naar onafhankelykheid, toen meer en meer bleek, dat van het moederland en van de heerschende party niets was te verkrygen. Mede vandaar, dat de Creolen voorstanders geworden zyn van de afschaffing der slaverny, wat de anderen niet zyn. En juist, omdat deze voorstanders van de afschaffing der slaverny het niet bepaaldelyk zyn uit beginsel, maar meer omdat de slaverny een middel is in de handen der tegenparty, die trouwens de meeste slaven houdt, kan men beweren (wat Gallenga beweert) dat de Creolen de geheele opheffing der slaverny weer stillikens zouden laten rusten, wanneer zy er in waren geslaagd de bovenhand te krygen. Hierby echter dient in aanmerking te worden genomen, dat er thans reeds te lang onder deze leus is gestreden, om niet te verwachten, dat er een tyd komen zal waarin opheffing der slaverny onmogelyk uitblyven kan, even als de regeering der Noordelyke Staten van de Unie er ten slotte toe komen moest om als doel van den stryd ook vrymaking der slaven te erkennen. Vele vroegere slavenhouders op Cuba, tot de party der Creolen behoorende, hebben dan ook hunne slaven reeds vry gemaakt.

Van de andere zyde zou men zich bedriegen, in de meening, dat de party der volbloed Spanjaards gedreven werd door gehechtheid aan het moederland. Indien er iets is, dat de strydeude partyen meer haten dan elkander, dan is dit Spanje. Juist de Spaansche party — de party der peninsularen (schiereilanders) of negreros (slavenhalers) — is het nayverigst op haar gezag. Zy kan den steun van Spanje niet missen en duldt daarom den Kapitein-Generaal en de Spaansche bezetting. Maar inderdaad is het gezag in hare handen of liever in dat van hare vrywilligers. En het

(1) Cuba heeft eene uitgestrektheid van 118,800 □ KM. Het telt 732,044 Caballeriën (7½ op een KM.) Van deze zyn slechts 70,816 in cultuur, 199,255 liggen braak, 409,826 zyn bosch, 117,016 weidegrond. Van de bebouwde gronden waren 20,757½ cab. met 1365 suikerplantages, die soms voor eene waarde van 240 miljoen gulden 's jaars suiker leveren. Op 11,370 cab. wordt tabak geteeld.

gezag, dat zy oefenen, is nog willekeuriger dan dat van wylen koning Ferdinand. De echtste vertegenwoordigers van het *ancien regime* vindt men onder deze slavenhouders van Cuba. Wy konden dan ook in een vroeger opstel zeggen, dat de party, die op Cuba tegen de tegenwoordige Spaansche regeering strydt, eigenlyk de beginselen der Regeering voorstaat, terwyl de party, die met de Regeering is, niets meer zou verafschuwen, dan dat die beginselen werden toegepast. Hetzelfde verschynsel vindt men terug onder de Carlisten. In den grond der zaak stryden deze bewoners van de Baskische gewesten voor hunne aloude vryheden, juist dus voor hetgeen ze het eerst van allen zouden verliezen, indien het bestuur gevestigd werd, dat zich van hen bedient, om aan de regeering te komen. Zy stryden daarvoor tegen eene Regeering, die meer dan eenige vroegere Spaansche, genegen zyn zou hunne wenschen op dit stuk te vervullen.

Zóó wonderlyk en verward zyn deze Spaansche toestanden en is het nergens zaak, de dingen te beschouwen door den gekleurden bril van het vooroordeel, hier zeker minder dan elders. Hervatten wy echter den draad der geschiedenis van Cuba by het jaar 1866. De Regeering stond toen geheel onder den invloed der peninsularen, die Cuba eenvoudig beschouwen als een eigendom, waaruit zy en de hunnen in de eerste plaats en verder Spanje en de Spaansche regeering, hadden te halen, wat er van te halen was. Hoe dus ook de party van den vooruitgang op Cuba zich beyverde, er gebeurde niets. Serrano en Dulce, die vroeger kapiteins-generaal waren geweest, verklaarden het oogenblik gunstig, om de begeerde hervormingen in te voeren. Zy ondersteunden de bewegingsparty ten krachtigste. Het mocht niet baten. Nog in April 1868 verklaarde de minister van koloniën in de Cortes, dat hy niets kon zeggen over het tydstip, waarop en den vorm, waarin beslist zou worden over de vraag, welke afzonderlyke wetten voor Cuba zouden worden ingediend. (Men herinnere zich, dat die indiening reeds in 1837 door de Grondwet was voorgeschreven). Er broeide toen reeds een opstand op Cuba, maar het kwam niet tot openlyk verzet, omdat nu juist in het moederland de opstand uitbrak tegen de regeering van Isabella.

Het was alsof de Spaansche regeering (of liever hare vertegenwoordiging op Cuba) in 1868 het er op toelagde de hervormingsgezinden op Cuba tot opstand te brengen. Terwyl in Madrid onderhandeld werd over hervormingen, werden op Cuba zelf besluiten genomen in geheel anderen geest en vervolgde de kapitein-generaal Lersundi op alle mogelyke wyzen de aanhangers van de party van vooruitgang. Intusschen hield men op Cuba zich stil, daar men van het pronunciamiento van Cadix, dat het sein gaf tot de verdrijving van Isabella en de liberalen aan het roer bracht, betere dingen verwachtte. Ook ditmaal was de liberale party in het moederland met geldelyke hulp uit Cuba gesteund, maar al dadelyk zag men zich teleurgesteld, daar de nieuwe regeering den kapitein-generaal Lersundi nog maanden lang in het gezag handhaafde en tot minister van koloniën Ayala benoemd werd, een reactionnair van het zuiverste bloed. Nog altyd bleek de party der peninsularen in het moederland de machtigste te zyn en Ayala had dan ook niet beter te doen, dan ouder gewoonte, al zyne verwanten en vrienden ryke betrekkingen op Cuba te schenken. Toen de Regeering hare dwaling inzag en Lersundi liet vervangen door Dulce, was het reeds te laat. Op den 10 October 1868 hadden reeds te Demajagua eenige Creolen de vaan van den opstand ontroid. Zy telden slechts 120 man, waarvan de minsten waren gewapend. Aan hun hoofd echter stonden Carlos Manuel de Céspedes, Pedro Figueredo en Francisco Aguilera, de drie aanzienlykste, rykste en meest geachte personen in Bayamo en Manzanilla. Drie dagen later teldeu zy 4000 man en had de opstand zich uitgebreid over een

groot gedeelte van het oostelyk district. De beweging werd in dit district (Oriente) ondersteund door de aanzienlyke familiën der Céspedes, Tamayos, Estradas, Aguilera, Figueredos en Buvalcables; in Camaguez door de Betancourts, de Agueros, Varonas, Castillos en Recios; in las Villas, door de Casanovas, de Cuetos, de o'Bourkes en de Cavadas. Men kan dus niet beweren, gelyk beweerd is, dat alleen avonturiers en weggeloope slaven aan den opstand deelnamen. Gesneuveld of ter dood gebracht zyn o. a. reeds de volgende mannen van goeden huize: Pedro de Céspedes, Oscar de Céspedes, Pedro Figueredo, Ignacio Agrimonte, Angel del Castillo, Honorato de Castillo, Guillermo Lora, Domingo Goisaria, Hilari Tezera, Angel de Socorras en Louis Montalvo. Reeds voor eene waarde van honderden miljoenen dollars goederen der opstandelingen is door de bovendryvende party in beslag genomen en onder de vanden, die by verzet ter dood veroordeeld werden, zyn onderofficieren, militairen (b. v. Miguel Aldama, Manuel Rojas, Francisco Aguilera en Carlos del Castillo) vele geestelijken, rechtsgeleerden, doctoren, planters, professoren, journalisten, bankiers en kooplieden.

Het gaat dus volstrekt niet aan, deze opstandelingen voort te stellen als horden van geen betekenis.

Trouwens men vergeet dan geheel wat deze opstand reeds aan Spanje heeft gekost.

Toen de opstand begon, was er op Cuba een Spaansch leger van 19,700 man. Ongeveer 40,000 man negreros, namen toen dienst als vrijwilligers en sedert 1868 zyn veel meer dan 80,000 man soldaten uit Spanje naar Cuba gezonden. Men berekent, dat sedert het begin van den opstand, by beide partyen, reeds meer dan 150,000 menschen syn gesneuveld, vermoord, of bezweken aan ziekten.

Dulce had misschien aan den opstand een eind kunnen maken. Dan echter had by geheel anders moeten optreden; of meer manschappen moeten hebben. Maar de soldaten uit Spanje kwamen by kleine afdeelingen, zoodat men nooit voldoende macht had en de negreros zorgden wel, dat Dulce niet te veel aan de opstandelingen toef. De opstand nam dan ook zeer in omvang toe, toen Dulce, in stede van zyne verzoenende beloften na te komen, in 1869 een zeer reactionair besluit over de verkiezingen uitvaardigde en verbod op eenigerlei wyze over de slaverny te spreken. Thans beantwoordde Carlos Manuel Céspedes dit door eene proclamatie, waarbij de slaverny werd afgeschaft en in de stad Guimarao een republikeinisch bewind werd gevestigd. De republiek van Cuba werd door onderscheidene Zuid-Amerikaansche republieken erkend. Céspedes werd benoemd tot president en Quesada, met hoogstens 26,000 man, leidde nu de operatiën te velde.

Op Dulce volgde Caballero de Rodas; op hem graaf Balmasedo; op dezen (1872) José de la Concha, een van de meest gehate kapitein-generaals onder de Bourbons. Geen van allen maakten zy het beter dan Dulce en eerst thans, onder Ostelar, was er eene flauwe hoop, dat eindelyk eens met Cuba andere middelen zouden worden beproefd. Eene zeer flauwe hoop, want het blijft altyd de vraag, of zelfs eene vry krachtige Spaansche regering opgewassen zyn zou tegen de vereenigde macht der "peninsularen" op Cuba en in Spanje, gesteund door het nationale vooroordeel en den nationalen trots.

De 40 a 60 duizend Cubaansche vrijwilligers hebben alle steden van eenig belang in hunne macht (behalve natuurlijk die in de districten der opstandelingen.) Zy hielden den gouverneur als het ware gevangen in zyn eigen paleis en bekommeren zich zeer weinig om de bevelen der Spaansche regering. De Spaansche troepen verrichten het eigenlyk oorlogswerk. Zy worden echter slecht aangevoerd en zyn door oorlog en ziekten te veel gedund, om iets beslissends tegen de opstandelingen te ondernemen. Men moet zich dus voorstellen, dat eigenlyk de 200,000 volbloed Spanjaards, of negreros, met Spaansche helptroepen oorlog voeren tegen de 500,000 Creolen. Het is geheel en al een binnenlandsche oorlog, waarbij het moederland aan de bovendryvende party hulp biedt, terwyl het eigenlyk op de hand moest zyn der opstandelingen.

Niet al de Creolen zyn werkellyk in opstand. Deze is beperkt tot het oostelyk gedeelte, waarvan St. Jago de Cuba de hoofdstad is, en dat 249,000 zielen telt. Cuba heeft namelyk drie provinciën. De westelyke met Havannah als hoofdplaats, is de voornaamste, ofschoon de kleinste. Zy telt een miljoen inwoners en is het rykst. Tot heden is hier de oorlog nog niet doorgedrongen en de Creolen, die er wonen, ofschoon natuurlyk op de hand der opstandelingen, houden zich stil. De middelste provincie heeft Puerto Principe tot hoofdstad en telt slechts 75,000 inwoners.

De oostelyke is, met uitzondering van de kust, nagenoeg geheel in handen der opstandelingen, die, enlengs oostwaarts in het centrum hebben uitgebreid. Daar althans heeft zolangs een gewicht plaats gehad en niet onmogelyk is, dat deze verovering van den opstand, onder de negreros van San Jago, den schrik heeft gebracht, die zulk uitroep door de jongste terechthelling aldus.

Men houdt in het oog, dat men te Havannah, evenals in Madrid, eerst van die terechthelling vernemen moet, om zyn verzet te gehad. Zy is dus misschien op last van den kapitein-generaal (Jovellar) gelyk telegrammen hebben gemeld. Over het geheel weet men in Spanje weinig van hetgeen in San Jago en Puerto Principe gebeurt. Het omgekeerde is dat Spanje van land toch is op Cuba zoo goed als nul.

Over het geheel wordt door beide partyen de oorlog met groote wreedheid gevoerd, zoodat de Spaansche officieren zich schamen in zulk een kryg dienst te moeten doen.

Wat betreft de geldmiddelen, wordt de oorlog bestreden door de begrooting van Cuba, maar de duizenden Spaansche soldaten, die de opstand reeds heeft gekost, kan Spanje minder dan eenig ander land missen, en wanneer op de eene of andere wyze aan dezen oorlog een eind kon worden gemaakt, dan zou de Regering niet thans in Spanje zelve zoo machteloos tegenover zyne vyanden staan. Ook voor het overige kan men beweren, dat de onafhankelykheid van Cuba voor Spanje niet dan voordeel hebben zou, mits een geregeld staat van zaken op het eiland wierd gevestigd. Daartoe ware echter noodig, dat aan de party der negreros het gezag wierd ontnomen. Tot dusver is Cuba alleen beschouwd als een goudmyn voor Spaansche avonturiers. Niet het land, niet de natie als geheel, trok er voordeel van. Alle voordeelen kwamen aan byzondere personen. In hun belang zyn de zotste maatregelen genomen en worden de bloei en ontwikkeling van het eiland stelselmatig tegengehouden. Of is het niet een gruwel, dat in een land, dat zoovele inwoners voeden kon, gansche streken braak liggen, uit gebrek aan wegen en de eenvoudigste middelen van verkeer. De Amerikaansche ondernemingsgeest zou hiera spoedig verandering hebben gebracht, maar tot dusverre werd alle verkeer met de Unie zooveel mogelyk belemmerd.

Indien het geval met de Virginis hierin verandering brengen kon, dan zou het voor Cuba en Spanje beide een vreeszame *Händelsblad.*

— Met betrekking tot de opheffing der kloosters in de Romeinsche provincie vernemen men nog het volgende: De commissie voor de liquidatie heeft tot dusver de aanspraken van omstreeks 800 ordesgeestelijken erkend en hun de pensioensakten uitgereikt. De daarop te betalen pensioenen bedragen ongeveer 300,000 lire per jaar; zoodat de uitgave voor pensioenen, wanneer de commissie haren arbeid voltooid zal hebben, voor Rome ongeveer 1,600,000 lire 's jaars zal bedragen. Deze som zal echter gaandeweg eene belangrijke vermindering ondergaan, daar van de 4200 monniken verscheidene reeds een hoogen leeftijd hebben bereikt. Gelyk men weet, bestaat de kostbaarste nalatenschap der kloosters, aan de Regering ten deel vallende, in de boekversamelingen. De kunstwerken, (schilderijen, beeldhouwwerk enz.) bevinden zich meest in de kerk en blijven haar eigendom; de kloosterwet bepaalt uitdrukkellyk, dat deze voorwerpen noch verkocht, noch van de plaats waar zy voor den eeredienst gebruikt worden, mogen worden verwijderd.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curacao den 2 January 1874.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 10 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Centz moet 13½ oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pane als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

Administratie van Financien.
Publieke Inschryving.

BENODIGD zynde tot het bakken van brood voor het Garnizoen, enz., eene hoeveelheid van meer of min *Zes duizend ponden Tarwe meel*, leverbaar in het Magazyn, zoo zal de leverantie daarvan, by aannemelyke aanbidding, aan den voordeeligsten inschryver worden verleend, overeenkomstig de bepalingen

voorkomende in de Gouvernements beschikking van den 10 September 1853, N°. 470, (zie Publicatie-blad N°. 5).

De beslotene biljetten van inschryving, waarin de merken der vaten moeten worden vermeld, zullen met de onderscheidene monsters ter Administratie van Financien worden aangenomen op aanstaanden *Dingsdag*, den 6 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot, *zullende de biljetten, waarin de aan te biedene pryzen niet duidelyk vermeld, doorgedaald of veranderd zyn, alsmede die, waarin de merken der vaten niet opgegeven zyn, niet in aanmerking komen.* Wordende de belangen houdende te goed gemaakt van de bewijzen van elk wat men voorzigtig zal worden verhoorde, zoo veel mogelijk al by het nawegen van twee of drie vaten dezelve zullen bevonden worden te wegen, en verzocht by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich te doen vertegenwoordigen.

Curacao den 2 January 1874.

De Administrateur van Financien,
GORSTRA.

DE Pakket (Engelsche mail) vertrekt op a. s. *Woensdag*, den 7 dezer, de brievenzakken zullen op dien dag des middags *twalf ure precies* gesloten en na dien tyd *geene brieven meer aangenomen worden.*

Curacao den 2 January 1874.

De Commiss belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

Lyst van de ter Postery alhier liggende brieven, angebragt gedurende de laatste acht dagen.

María Freder Cabrea, J. A. Correa, 2, Carmen B. de Lara, Abigail Henriques de Correa, Rica Henriques, Juan Lingstuyt, Lansberg, John Lingstuyt, José Ma. Lara, Plets Montanus, Aguilas Paen, Dámaso Sasso, Tomas Gedding, caidado del Señor Moises Salas, Ramon Troconis, Heeren Off a. boord v. Z. M. Stoomschip Kykduin.

Curacao den 2 January 1874.

De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

S. E. L. MADURO

gives hereby notice to the public that in consequence of his having taken into partnership his two eldest sons, *Elias* and *Mordechay*, the business of his establishment will henceforward be conducted under the firm of

S. E. L. MADURO & SONS.

Curacao 1st January 1874.

S. E. L. MADURO

brengt hierby ter kennis van het publiek, dat by zyne twee oudste zonen *Elias* en *Mordechay* als vennooten in zyn handelshuis heeft opgenomen, en dat de zaken van dat handelshuis voortaan gedreven zullen worden onder de firma

S. E. L. MADURO & SONS.

Curacao den 1 January 1874.

DE ondergetoekenden zullen den 8 Januari a. s. hunne school weder openen.

BRUSSE & LEON.

Curacao 3 Januari 1874.

ALS hiertoe op wettelyke wyze geautoriseerd, roept de ondergetoekende hierby op de debiteuren en crediteuren in den boedel van wyle Mev. de wed. J. N. RUSMAN; de eerstgenoemden om het door hen verschuldigde te komen betalen, en de laatstgenoemden om van heden af tot en met den 21 January 1874 hunne vorderingen *aan hem* in te dienen.

Curacao 31 December 1873.

J. GOUVERNEUR.

PIONEER MILL.

DE ondergetoekende heeft de eer hierby te berigten dat de pryzen van **MAISMEEL** van af heden zyn als volgt:

WITTE à f3. 25 per schepel.
ZEMELN " 50 " "

Curacao den 2 Januari 1874.

J. F. WILLIAMS.

Dienstbeurt als Bestuurder
by de Spaar- en Beleenbank.

Zaterdag den 3 January 1874.

De Heer P. O. Gorsira.

DE VERGENOEGING

MAANDELYKSCH VERGADERING

op Zaterdag den 3 January 1874.

TE KOOP
ter dezer Drukkery,
ALMANAK
voor het jaar 1874,
à 50 Centen Contant.

CURACAO

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INWIKLAARD.—December.

- 27 ned. schr. Paq. de la Vela, 32 t., de Jongh, Barcelona.
- 29 ven. bark El Porvenir, St., Martyn, Bonaire.
- ned. „ Oco, 6 t., Hart, Bonaire.
- „ „ Experiencia, 8 t., Hart, Bonaire.
- ven. schr. Trimmer, 89 t., Fuentes, Pto. Cabello.
- „ bark Elvira, 5 t., Thodé, Bonaire.
- ned. brik Godolevus, 144 t., Heeres, Amsterdam.
- 30 ven. schr. Susmet, 19 t., Garcia, La Guayra.
- „ „ A. Isabel, 42 t., Reyes, V. d. Coro.
- ned. boot Isabel, de Brot, Bonaire.
- 31 ven. schr. Mara, 71 t., Medina, Vela de Coro.
- ned. „ Carmelita, 7 t., Boom, Aruba.
- ven. bark Concepcion, 9 t., de Paula, Pto. Cab.
- „ schr. Dos hermanes, 11 t., La Roche, Pto. Cabello.

Januari.

- 1 ned. schr. Mary, 56 t., Scholtz, Demerary.

UITGEKLAARD.—December.

- 27 ven. schr. Jupiter, Gomez.
- 29 ned. bark Oco, Hart.
- eng. brik Curacao, Faulkner.
- 30 ned. bark El Porvenir, Martyn.
- 31 ven. „ Parranda, Verhelst.
- ned. boot Isabel, de Brot.

AANGKOMEN: Zondag, den 28 Dec., van Amsterdam, de Nederlandsche Schoenerbrik Godolevus, kapitein Heeres.

Zitting van den Kolonialen Raad

op Woensdag den 31 December 1873.

Voorzitter de HoogEdel Gestr. Heer Gouverneur der kolonie.

Aan de orde is de verkiezing van kandidaten voor het lidmaatschap van den Kolonialen Raad voor de aftredende leden S. E. L. Maduro en T. de Veer.

Wordt voorgelezen een brief dd. 29 December van den Heer S. E. L. Maduro gericht aan den Kolonialen Raad verzoekende hem niet voor herkiezing in aanmerking te doen komen.

De Heer de Veer verzoekt almede voor een herkiezing buiten aanmerking te blijven.

Overgaande tot de stemming van twee kandidaten ter vervanging van den Heer Maduro wordt de Heer W. T. Chapman met 11 stemmen tot eersten kandidaat gekozen. De Heer P. C. Gorsira verkreeg 1 stem.

Tot tweeden kandidaat wordt by stemming en herstemming gekozen de Heer M. Daal.

By de eerste vrye stemming verkreeg de Heer Daal 6, de Heer J. P. E. Gærste 3, M. P. Curiel 2 en J. J. Naar 1 stem. By de herstemming tusschen de Heeren Daal en Gærste verkreeg de eerste 9 en de laatste 3 stemmen.

By de stemming voor twee kandidaten ter vervanging van den Heer de Veer wordt de Heer G. A. B. Hellmund met 8 stemmen tot 1e. kandidaat gekozen, de Heer P. C. Gorsira verkreeg 4 stemmen.

Tot tweeden kandidaat wordt by stemming en herstemming gekozen de Heer J. P. E. Gærste.

By de eerste vrye stemming verkreeg de Heer Gærste 5, P. C. Gorsira 3 en M. P. Curiel 4 stemmen, en by de herstemming tusschen de Heeren Gærste en Curiel verkreeg de eerste 7 en de laatste 5 stemmen.

Zoodat de aanbevelingen, die aan den Koning zullen geschieden bestaan:

Voor de vervulling der vacature te ontstaan door het aftreden van den Heer S. E. L. Ma-

duro uit de Heeren W. T. Chapman en M. Daal; en voor de vervulling der vacature te ontstaan door het aftreden van den Heer T. de Veer uit de Heeren G. A. B. Hellmund en J. P. E. Gærste.

Aan de orde is het ontwerp verordening houdende regeling der emolumenten, welke door de ambtenaren van den Burgerlyken Stand in de kolonie Curaçao worden genoten.

Dit ontwerp in de afdeelingen onderzocht zynde waren de leden van oordeel dat ook geregeld behoorde te worden het emolument dat ten behoeve van de armen zal worden betaald wanneer het huwelyk in een byzonder huis wordt voltrokken.

Het bestuur zich daarmede en met de overige opmerkingen van de afdeelingen vereenigd hebbende is het ontwerp in dien zin gewyzigd en als emolument vastgesteld eene ronde som van f 40.— in stede van f 33.33 zoo als nu betaald wordt.

De Voorzitter deelt de omstandigheden mede, die tot het indienen van dit ontwerp hebben geleid, zoo als die in de memorie van toelichting zyn vermeld.

Geen der leden over de algemeene strakking der verordening wenschende te spreken wordt overgegaan tot de artikelsgewyze behandeling.

Art. 1 wordt zonder stemming goedgekeurd.

By art. 2 stelt de Heer Henriques voor om tusschen de woorden "wardt" en "ten behoeve" te voegen "aan den ambtenaar van den Burgerlyken stand" opdat er geen verschil zal kunnen ontstaan aan wien het in dat artikel bedoeld bedrag van f 40.— moet worden betaald.

De Voorzitter zegt dat er by het bestuur geen zwarigheden bestaan om de door den Heer Henriques voorgestelde woorden in het artikel optenemen en de raad zich eenparig met het voorstel Henriques vereenigende wordt art. 2 in dien zin gewyzigd en daarna zoodoende de artikels 3 en 4 en eindelyk de geheele verordening zonder hoofdelyke stemming goedgekeurd en aangenomen.

De Voorzitter brengt in herinnering dat in de zitting van den 19 October ll. voorlezing gedaan is van een aan dezen raad gericht adres van een aantal ingezetenes, behelzende verzoek om wegens daarin aangevoerde redenen, een wyziging te brengen in de keur op het springen van steenen door ontploffing, dd. 15 January 1872 P. B. No. 6, zoodat het mogelyk worde om steenen meer in de nabylieid der stad te doen springen, en deelt mede dat is ontvangen een adres van een aantal andere ingezetenes, waarin op grond van door hen vermelde omstandigheden wordt aangedrongen dat die keur zal blijven bestaan, zoo als zy thans is.

Dit laatste adres is aan de leden van dezen raad medegedeeld en daarna toegezonden aan de Commissie, die destyds door dezen raad is benoemd om een onderzoek in te stellen nopens het al of niet wenschelyke om in de bedoelde keur eene wyziging te brengen ten einde ook op de in dit adres aangevoerde argumenten het noodige regard te kunnen slaan.

De Commissie die zaak nog in behandeling hebbende meent de Voorzitter dat die aangelegenheid dan ook nu nog niet in discussie kan komen, doch acht het noodig ook aan dit adres door voorlezing in deze vergadering openbaarheid te geven.

Het adres wordt daarop voorgelezen.

Aangezien de notulen dezer zitting, voor zooveel betreft de verkiezing van kandidaten voor het lidmaatschap van dezen raad, met de aanbeveling aan den Koning moet worden aangeboden, zoo wordt op voorstel van den Voorzitter besloten dat deze notulen overeenkomstig art. 7 van het Reglement van orde in de eerste zitting van den Raad van Bestuur zullen worden geresumeerd.

Niets verder te behandelen zynde wordt de zitting tot nadere byeenroeping verdaagd.

HET JAAR 1873.

Mocht het jaar 1873 in vele opzichten niet even gunstig voor de bevolking van Curaçao zyn geweest als het voorgaande, zy heeft echter reden daarop met dankbaarheid terugzien voor veel goeds door haar genoten.— Ons eiland bleef gespaard van kwaadaardige ziekten en andere onheilen en wy mochten ons verheugen in het genot van ongestoorde rust en orde.

De oogst van de mais en andere voortbrengselen van den landbouw was, tengevolge van ongenoegzame regens in het seizoen van 1872 op 1873, onbeduidend, zoodat de bevolking zich van de eerste levensbehoeften uit het buitenland voorzien en daarvoor zeer hooge pryzen betalen moest. Met uitzondering van lichte regenbuien hield de droogte tot in het

begin van Augustus aan, waardoor er groote schaarschheid van drinkwater, vooral in de buitendistricten, ontstond tot groot nadeel van den veestapel.

In de laatste maanden van het jaar viel er zeer weinig regen, zoodat het vooruitsicht op den oogst van mais, enz. zeer slecht is en er zelfs op vele plantages vrees bestaat voer gebrek aan voeder en drinkwater voor het vee.

De droogte, welke lang aanboudend in de West Indiën en aan de Overkust geheerscht heeft, was ook zeer nadeelig voor dit eiland, hoordien de producten, welke wy gewoonlyk van daar ontvangen, daardoor zeer schaarsch werden en duur betaald moesten worden. Zelfs werd een groot gedeelte van de uit de Ver. Staten van Noord Amerika ingevoerde mais en meel naar Venezuela en elders vervoerd.

Voor de zoutwinning op dit eiland was de droogte voordeelig; er werd echter niet veel zout ingezameld, omdat de afzet daarvan onbeduidend was. Eerst in de laatste maanden werden eenige ladingen naar de V. S. van Noord Amerika, Savanilla en Porto Rico uitgevoerd.

De groote bedryvigheid in den handel en de scheepvaart hield by voortdoring aan. Er werden veel manufacturen uit Europa voor de handelaars alhier en voor Maracaibo aangebracht en veel koffie en andere producten naar Europeesche en Noord-Amerikaansche havens uitgevoerd.

Met leedwezen vernemen wy dat niettegenstaande de groote bedryvigheid in den handel de kooplieden alhier geen zeer voordeelige zaken hebben gedaan; de afzet van goederen was weinig en de betaling slecht.

Onze haven werd maandeliks geregeld bezocht door stoomschepen van vyf maatschappijen, als de "West India and Pacific Steamship Company" van Liverpool, de "Hamburg Amerikaansche Stoomvaart Maatschappy" van Hamburg, de "Noord Duitschen Lloyd" van Bremen, de "Royal Mail Company" van Southampton en de "Atlas Company" van New York; alsmede door een aantal zeilvaartuigen van verschillende havens van Europa en van New York.

De vaart op laatstgemelde haven was byzonder levendig en de invoer van daar zeer groot, tengevolge van den uitvoer van mais en meel naar de Overkust.

De invoer van producten van de Overkust was echter niet voldoende om al die vaartuigen van retourladingen te voorzien, zoodat vele er van zich met dat doel naar elders hebben moeten begeven, waaronder drie voor het eerst naar Suriname.

Door de "Atlas Company" is een stoomschip in de vaart gebracht tusschen deze haven en Maracaibo om de voor die plaats bestemde goederen over te brengen en van daar producten herwaarts te vervoeren. Naar men verneemt zal eerlang ook door de "H. A. S. M." een stoomschip met hetzelfde doel in de vaart worden gebracht en zullen de schepen dezer maatschappy voortaan onze haven tweemaal 's maands aandoen.

De bedryvigheid in den handel en de drukke scheepvaart hebben een gunstigen invloed uitgeoefend op de andere takken van nyverheid.

Op de timmerwerken echter was weinig bedryvigheid. De drukke aankomst van vaartuigen heeft daaraan wel eenig voordeel aangebracht, doch de bedryvigheid, die er in vroegere jaren heerschte, is zeer verminderd, sedert er geene nieuwe vaartuigen gebouwd worden.

Deze tak van nyverheid heeft zich sedert eenige jaren verplaatst naar La Vela de Coro, wegens de groote voorrechten, welke door het Gouvernement van Venezuela aan de in dat land gebouwde vaartuigen wordt gegeven.

Op 1 Januari 1873 bestond de koopvaardiyvloot van dit eiland uit 65 vaartuigen, waarvan zyn vergaan 2, (de schoeners *Altigracia* en *Dutch Princess*) gesloopt 1, (de stoomboot *Honfleur*) onder vreemde vlag gebracht 11, door aankoop bygekomen 6, zoodat het getal alhier te huis behoorende vaartuigen op 1 Januari 1874 57 bedroeg.

Op 31 December 1873 heeft in het Garnizoen alhier eene verandering plaats gehad. Op dien dag werd de Kompagnie Artillerie opgeheven en werden de onderofficieren en manschappen daarvan by de Kompagnie Infanterie ingedeeld, welke Kompagnie voortaan eene sterkte zal hebben van 255 onderofficieren en manschappen.

Wy besluiten met den wensch, dat mochten de vooruitsichten voor velen thans minder gunstig schynen dan in het begin van het afgeloopen jaar, het algemeen by het einde van dit jaar alle reden van tevredenheid zal hebben; dat de bevolking by voortdoring gespaard moge blijven van ziekte en andere onheilen, en dat rust en orde alhier ongestoord mogen heerschen.

— Volgens het in Italië bestaande gebruik heeft de procureur generaal van het hof van appèl, in de eerste zitting van dat hof na de vacantie, eene redevoering gehouden, waarin hy verslag deed van den uitslag der door de Regeering aangewende pogingen "om de zedelyke en maatschappelyke wedergeboorte van Rome te bevorderen," en daarby tevens de groote moeilykheden aanwees, waarmede de Regeering te kampen had gehad. Zoo deelde hy mede dat, hoewel de wet geen huwelyk als wettig erkent, hetwelk niet ten overstaan van een burgerlyk ambtenaar gesloten is, tweederde der te Rome gesloten huwelyken uitsluitend door de geestelykheid worden voltrokken, zoodat de echtgenooten vrywillig, voor zich en hante kinderen, afzien van alle burgerlyke rechten, door de wet aan de echtelingen en aan de uit een wettig huwelyk geboren kinderen toegekend. Tevens gaf hy een gunstige getuigenis van het herleven van handel en bedryf in de hoofdstad van Italië, hetgeen — naar zyn inzien — bleek: censdeels uit het toenemen der burgerlyke processen, anderdeels uit de groote uitbreiding, welke de vennootschappen van koophandel of nyverheid hadden ondergaan. In 1872 werden namelyk 94 nieuwe Maatschappijen in de openbare registers ingeschreven, tegen 33 in 1871. Minder verblydend was het door den proc.-generaal geschetste tafereel van de te Rome gepleegde misdryven en den by de vervolging daarvan aan het licht gekomen lagen trap van ontwikkeling der bevolking. De vergrypen tegen het leven van personen waren toegenomen en het totale cyfer bedroeg 1094 in 1872, waarvan 738 moorden gepleegd waren op kerkeleyke feestdagen en 356 op gewone dagen. De gevallen van roof met samenspanning waren afgenomen, en hadden in acht maanden tyds het cyfer van slechts 4 bereikt. Verder was het getal vervolgingen wegens diefstal en wegens verwondingen en beledigingen aanmerkelyk afgenomen. Deze vermindering was echter voor een groot deel toe te schryven aan de omstandigheid, dat zowel by de slachtoffers als by de getuigen een groote tegenzin bestond, om met de justitie in aaraking te komen, en deze tegenzin ging dikwyls zoo ver, dat de slachtoffers zich, evenzeer als de daders, door de vlucht aan de nasporing van justitie en politie onttrokken. Van de 12,000 getuigen, die in de instructie getuigenis aflegden, waren er slechts 1096 in staat het proces verbaal hunner ondervraging te onderteekenen; de 10,904 anderen verklaarden niet te kunnen schryven. De procureur-generaal noemde dit verschynsel vooral bedroevend, omdat de bedoelde personen niet uitsluitend tot de lagere volksklasse behoorden, maar daaronder aange troffen worden: in de stad wonende grondeigenaars, eigenaars van villa's en vaste goederen in de omstreken van Rome; personen, in één woord, die in het maatschappelyk leven aanzien en vertrouwen genieten.

— De bibliotheken der opgeheven Romeinsche kloosters hebben meestal zeer ryke archieven, welke voor de geschiedenis van hoog belang zyn. De Minister van binnenlandsche zaken heeft daarom den directeur der Romeinsche Staatsarchieven, den heer Miraglia, tevens lid der commissie voor de liquidatie, opgedragen de in de kloosterarchieven aanwezige geschiedkundige schatten zorgvuldig te onderzoeken. Daar echter deze archieven in de verschillende kloosters verspreid liggen, zullen zy allen naar het klooster van Campo Margio worden gezonden, en wordt dit klooster thans tot algemeen depot van alle kloosterarchieven ingericht.

— De vroegere pauselyke minister van oecolog, generaal Kanzler, heeft dezer dagen de uitgestrekte villa Bellavista by Borgo di Buggiano, in het dal di Nerole, in Toscane, gekocht, naar men zegt voor rekening van pater Beckx en zyne Jezuiten. De villa ligt tusschen Pistoja en de badplaats Monterattini, dicht by den spoorweg, en trekt de aandacht der voorbygangers door hare buitengewone uitgestrektheid.

— Volgens de *Voce della Verità* heeft dezer dagen de kannuik don Cesare Taggiaco den Paus eene gouden pen overhandigd, hem door de bezetting van Malta (meest Katholieke Ieren) geschonken, om daarmede "de op handen zynde zogepraal der Kerk" voor alle nakomelingschap te onderteekenen. Tevens overhandigde hy den Paus een niet onaanzienlyk bedrag der opbrengst van den St. Pieterspenning, in de hoofdkerk van het eiland ingezameld.

— Te Parys is thans ter bezichtiging gesteld een tegenhanger of tegenhangster van de Siamcesche tweelingbroeders, namelyk twee negermeisjes, ongeveer 22 jaar oud, wier lichamen van boven en beneden gescheiden, doch in het midden ruggelings aan elkander verbonden zyn. Hare gelaatstrekken verschillen geheel van elkander, even als hare stemmen. Mag men de berichtgevers geloo-

ven, dan heeft het eene meisje een alt-, het andere een sopraanstem en voeren zy zeer aardige duetten uit; ook dansen zy op de zeer bevallige wyze en zonder elkander te hinderen. Voor de wetenschap moeten zy vele belangwekkende verschynselen opleveren, b. v. dat de eene kan slapen terwyl de andere waakt, dat de eene ziek kan zyn, terwyl de andere een goede gezondheid geniet, enz., enz.

— De *Nordd. Allg. Zeitung* bericht, dat de militaire genie zich derwyze heeft gehaast met het voltooiën der forten tot bescherming der rivier de Elve by Cuxhaven, dat weldra zal worden overgegaan tot de bewapening daarvan. Hetzelfde is het geval met de batterijen en andere verdedigingswerken by Grauerort en Barnkrug. Zy zullen alle worden gewapend met zwaar geschut van 28 en 21 cM., met uitzondering natuurlyk van het flankgeschut, hetwelk van geringer kaliber zal wezen.

DE ondergeteekende zal als lasthebber van de eenige erfgenaame van wylen Mevrouw de weduwe J. N. RUSMAN, op Woensdag, den 21 January e. k., ten 12 ure 's middags, vóór het gebouw van de Hypotheekbank, by publieke veiling doen verkoopen HET EFFECT onder No. 12 en 13 zeer gunstig gelegen in de Breede Straat aan de Overzyde, schuins tegen over de R. C. Kerk, bestaande uit TWEE GROOTE HUIZEN, of van elkander gescheidene woningen, onder een dak; met een groot koraal en een put, met uitgestrekte gronden opgaande en grenzende tot op den berg, met vier bygebouwen op den berg uitkomende, by welk effect geannexerd wordt een perceel dat vroeger een deel heeft uitgemaakt van het Huis No. 13, doch hetwelk later, van dit effect gescheiden, afzonderlyk verkocht is geworden en met het evengemelde effect No. 12 en 13 een op zich zelf staand geheel, een vierkant blok uitmaakt, waarvan de uitgestrekte terreinen de gelegenheid biedt om naar welgevallen te bouwen.

Hy zal deze gelegenheid tevens waarmemen tot het verkoopen van eenige meubelen, sommige pas aangekomen, en sommige andere, die, ofschoon gebruikt, nochtans zeer goed onderhouden zyn, zoo als een Piano, een of meer Sofas, Stoelen, eenige prachtige Schilderyen, enz.

J. GOUVERNEUR.

TE KOOP
by C. H. Neumañ,

IN DE BREEDE STRAAT,

VERSCHÉ AMERIKAANSCHÉ HAMMEN, ROAST BEEF, OXFORD SAUSAGES, ZALM, OESTERS, SARDYNEN, PETITS POIS, ASPERGES, MACE-DOINE, CHAMPIGNON, POIS MOYEN, ROZYNEN, PRUIMEN, MUSKAATNOTEN, enz., enz., enz.

TE KOOP
by C. J. & A. W. NEUMAN,

tegen billyke pryzen,

CAMPAGNE'S Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch en Hollandsch-Engelsch en Engelsch-Hollandsch Schoolwoordenboek — Thieme's Hoogduitsch-Engelsch en Engelsch-Hoogduitsch ditto — Idem Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch ditto — Nederlandsch-Hoogduitsch, Hoogduitsch-Nederlandsch Zakwoordenboek van A. Jaeger — Dictionnaire de Poche Français-Espagnol, Espagnol-Français par A. Berbrugger — Thieme's Vierstalig Woordenboek Hollandsch-Fransch-Hoogduitsch-Engelsch — C. Will, Deutsch-Englisches Wörterbuch — Kramer's Algemeen Woordentolk — Idem Idem verkort, laatste uitgave — Nieuwe Spaansche Spraakkunst door J. Vriend, waarvan de regels der Spaansche taal in het Hollandsch zyn — Spaansche-Fransche Grammaire van Sobrino — Onderscheidene Hollandsche, Fransche en Hoogduitsche Geschied- en Natuurkundige werken en Romans — Prentenboekjes — Geleerde en Ongeleerde Prenten — Schoolboeken — Copieerpers met toebehooren — Teekenbehoefte en voorbeelden — Onderscheidene Kantoor- en Schryfbehoeften — Pompkottentoppen — Echte Waterverw van Ackermann — Penseelen — Kwasten, Kaarten van Curaçao, laatste uitgave — Brievenwegers, Nederlandsch gewigt — Chinesche Lantaarns,

alsmede

tegen zeer lage pryzen,
HOLLANDSCHE, FRANSCHE
en **ENGELSCHÉ ROMANS.**

Op de plantages Valentyn en Asiento te koop
GOED PUTWATER,

aan de bak tegen f 0.75 en
in de stad te leveren tegen f 1.20 de boco.

Te koop á kontant,
by **August Muller,**
ZEER SCHOON GROF ZOUT

en

ROODE WYN by kisten van 50 en 25 flesschen en 50 halve flesschen; Madera wyn by kisten van 25 flesschen; Oude Rum en Hennessy's Pale Brandy by damejansen; enz.

TE KOOP
ter dezer Drukkery,

WETBOEKEN EN REGLEMENTEN
VOOR DE KOLONIE CURAÇAO.

FYNE WHIST- en QUADRILLE-
SPEELKAARTEN.

THIEME'S SCHOOLSCHRIFTEN.

Onderscheidene soorten PERRY'S STALEN
PENNEN, GEKLEURD PAPIER

ter vervaardiging van bloemen en blaadjes.

HOLLANDSCHE PRENTENBOEKJES.

ZWART, CARMIN, BLAAUW, VIOLET.

COPIEER en OOST-INDISCH INKT.

Pildoras y Ungüento Holloway.

se encuentra por mayor y al detal en el
almacen de

AGUSTIN BETHENCOURT.

PILLEN HOLLOWAY

De vreeselykste en meest verouderde kwalen zyn door Holloway's medicynen genezen. Verzweringen, die door ieder ander bekend middel ongeneeslyk waren, zyn door den zuiverenden en hernieuwendend invloed dezer voortreffelyke Zalf genezen. Verstookingen, styve gewrichten, zamengetrokken spieren en zwellingen der klieren kunnen veilig en krachtig behandeld worden met Holloway's Zalf en Pillen, die onder geene omstandigheden welke ook schaden kunnen. Geene dezer medicamenten heeft iets schadelyks in hare samenstelling; beide zyn volkomen zuiverend en versterkend van aard. De vereenigde krachten dezer edele geneesmiddelen stellen hen in staat, om met het beste gevolg, de meeste soorten van gebreken te bestryden, en om de meeste kwalen te genezen, of ten minste te verzachten.

De PILLEN worden verkocht in doosjes van 4 dozyn a f 1.—; van 12 dozyn a f 3.—; van 24 dozyn a f 4.50; van 64 dozyn a f 9.—; van 132 dozyn a f 18.—; van 208 doz. a f 27.—

De ZALF wordt verkocht in potjes van 1 once a f 1.—; van 3 oncen a f 3.—; van 6 oncen a f 4.50; van 16 oncen a f 10.—; van 33 oncen a f 18.—; van 52 oncen a f 27.—

Te bekomen by A. BETHENCOURT.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER &
C. J. & A. W. NEUMAN Fz.